5. İslam'a Davet Mektupları

Peygamberimiz Hudeybiye Antlaşması'nı imzalayarak hedeflediği barış ortamını elde etti. Bundan sonra Hz. Peygamber (s.a.v) İslam'ın başka kabilelere ulaştırılması hatta ilahî davetin Arap Yarımadası dışında da duyurulması amacıyla hazırlıklara başladı. Peygamberimiz davet mektubu göndereceği hükümdarların İslam'ı kabul etmesi durumunda onlara tabi olan halkın bir kısmının da Müslüman olacağını ümit ediyordu. Davet mektuplarıyla ilgili planını ashabıyla istişare etti.

Hz. Muhammed (s.a.v), sahabeler arasından hangi devlete kiminle mektup göndereceğini tespit etti. Elçileri Kral saraylarının usul ve âdetlerini

bilenlerden seçti. Seçilenlerden bazıları, mühürsüz mektupları kralların kabul etmeyeceğini Peygamberimize söylediler. Bunun üzerine, Peygamberimiz "Muhammed Resul Allah" kelimelerinin kazılı olduğu bir mühür yaptırdı. Sonra Peygamberimiz İslam'a davet mektuplarını hazırlattı. Sevgili Peygamberimiz bu mektuplarda kendisinin Allah'ın bir elçisi olduğunu ve mektubu alanların Allah'a şirk koşmayı bırakarak İslam dinine girmesini istiyordu.

Peygamberimizin Mührü

628 yılında elçiler, davet mektuplarını alarak farklı ülkelere ve topluluklara doğru yola çıktılar. Zamanın iki süper gücünden biri olan Bizans imparatoruna Dıhyet'ül-Kelbi, ikinci büyük devlet olan Sasaniler'in kisrasına Abdullah b. Huzafe, Habeşistan Necaşisi'ne Amr b. Ümeyye, Mısır mukavkısına Hatip b. Ebi Belta, Gassani melikine Haris b. Ümeyye gönderildi.

Hz. Peygamberin gönderdiği mektuplar İslam'ın o zamanki dünyanın hâkim güçlerine tanıtılması ve Peygamberimizin bir lider, bir peygamber olarak muhatap kabul edilmesi bakımından son derece önemliydi.

Elçiler, Peygamberimizin davet mektubunu hükümdarlara ileterek onları İslamiyet'e davet ettiler. Eğer Müslüman olurlarsa ve topluluklarına da bunu ulaştırırlarsa Allah katında sevaplarının çok büyük olacağını müjdelediler. Ayrıca hükümdarlara Müslüman olurlarsa, iktidarlarını koruyacaklarını, kabul etmezlerse de lideri oldukları topluluğun sorumluluğunu üstleneceklerini söylediler.

Peygamberimizin davet mektubunu alan devlet başkanları ve liderler farklı tepkiler gösterdiler. Habeşistan Necaşisi, Hz. Peygamberin elçisini çok iyi karşılamıştır. Bazı kaynaklarda İslam'ı kabul ettiği, Peygamberimizin de Necaşi öldüğünde gıyabi cenaze namazı kıldırdığı rivayet edilir.[55]

Habeşistan Necaşisi'ne Gönderilen Mektup

"Bismillâhirrahmânirrahîm! Allah Resulü Muhammed'den, Habeş Meliki Necâşiye!Ey Melik! Müslüman olmanı dilerim. Ben senin namına, Lâ ilâhe illâ Hû, Melik, Kuddûs, Selam, Mü'min, Müheymin olan Allah'a hamdü sena ederim. İsa Allah'ın Kelime'sidir. Allah, o Kelime'yi (ki, İsa'ya vücut veren "Kün" hitabıdır) ve o ruhu, çok temiz ve afif olan ve dünya hayatından tamamıyla çekilmiş bulunan Meryem'e nefyetti. Bu surette Meryem, İsa'ya hamile kaldı. Böylece Allah, İsa'yı yarattı.Nasıl ki Âdem'i de Allah, kudret eliyle ve bir mucize olarak yaratmıştır. Ey Melik! Seni; eşi, ortağı olmayan bir tek Allah'a imana ve ona ibadete, bana uymaya ve Allah tarafından bana gönderilenlere inanmaya davet ediyorum. Çünkü ben Allah'ın bunları tebliğe memur elçisiyim. Seni ve halkını Aziz ve Celil olan Allah'a imana davet ediyorum. Şimdi ben size İslam hakikatlerini tebliğ ettim ve nasihatte bulundum. Siz de nasihatimi kabul ediniz! Selam hidayete tâbi olanlara olsun."

(Taberî, Tarihu'l Ümem ve'l Mülûk, C3, s.89.)

55. Buhari, Cenaiz, 4.

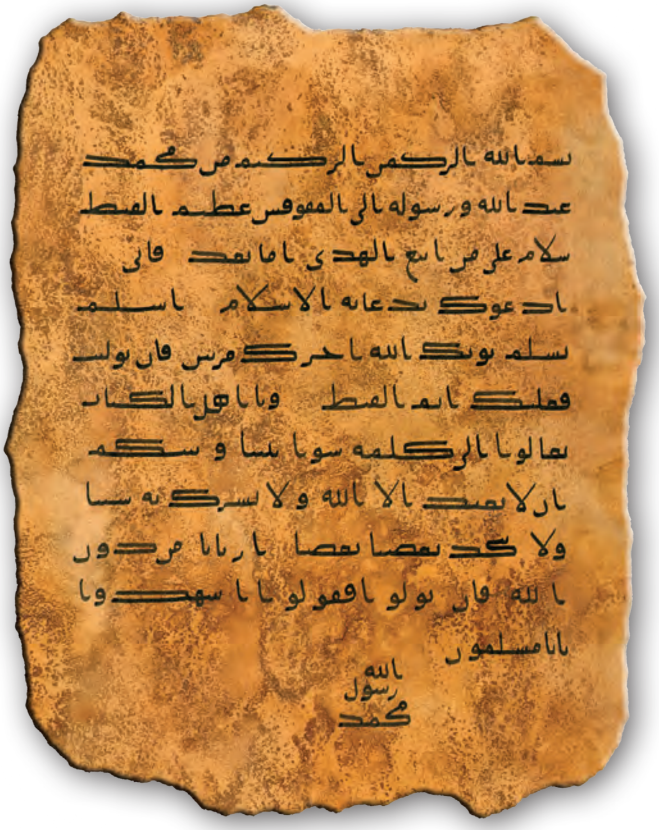

Hz. Peygamberin Mısır Mukavkıs'ına gönderdiği mektup.

(Hattat Ali Hüsrevoğlu tarafından özel olarak hazırlanan eskitme kağıda İstinsah edilmiştir.)

(Muhammed Hamidullah, el-vesaiku's-siyasiyye, s: 137 Beyrut, 1985)

Mısır Mukavkısı da Hz. Peygamberin elçisini iyi karşıladı. Çeşitli mazeretler öne sürerek İslam'ı kabul etmese de Mariye isimli bir cariye ve bazı hediyeler vererek elçiyi uğurladı.

Sasani Kisrası Hüsrev Pervize, mektubu Abdullah b. Huzafe götürmüştü. Mektupta: "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla. Bu mektup Allah'ın Resulü Muhammed'den İran'ın başı Kisrayadır. Gerçek, ikaz ve irşada boyun eğenlere ve Allah'a inananlara ve Allah'ın birliğine, şeriki bulunmadığına ve Muhammed'in Onun kulu ve elçisi olduğuna şahadet edenlere selam. Ey Kral! Allah'ın emri ile seni İslamiyete davet ediyorum. Çünkü bütün insanları ikaz etmek ve tebliğimi iletmek üzere, Allah tarafından bütün insanlığa elçi olarak gönderildim. İslamiyeti kabul et ve bütün belalardan korunmuş ol. Bu daveti reddedersen, bütün kavminin inkârının günahı da boynunadır." diye yazıyordu.

Abdullah b. Huzafe'nin anlattığına göre kendisi Kisranın sarayına vardığında, huzura kabul edilmek için müracaatta bulunmuş, Mektubu Sasani İmparatoruna sunmuş, İmparator, mektubu bir tercümana okutup açıklatmıştı. Kisra mektubun içeriğine sinirlenmiş, mektubu geri almış ve yırtmıştı. Daha da ileri giderek Sasanilere bağlı Yemen valisi Bazan'a mektup yazarak Hz. Muhammed'in (s.a.v) yakalanıp kendisine teslim edilmesini emretmişti.

Sasani Kisrası Müslüman olmadı ama Arap Yarımadası'ndaki Sasani sömürgeleri olan Bahreyn, Umman ve Yemen gibi yerlere gönderilen davet mektupları sonucu bu bölge yöneticileri Müslüman oldular.[56]

Peygamberimiz Gassanilerin melikine elçi olarak Hâris b. Ümeyye'yi gönderdi. Gassaniler Bizans imparatorluğuna bağlı idiler. Bu nedenle kendileri çok güçlü görüyorlardı. Gassanilerin meliki gururlanarak Hz. Peygamberin gönderdiği elçiyi öldürdü. Hz. Peygamber bunu duyunca çok üzüldü.

Davet mektubu kendisine ulaştığı sırada Kudüs'te bulunan Bizans İmparatoru Herakliyus da Hz. Peygamberin elçisine iyi davrandı. Herakliyus, ülkesinde o sırada ticaret sebebiyle bulunan Mekke Lideri Ebu Süfyan'dan Peygamberimiz hakkında bilgi aldı. Onun verdiği bilgilerle Bizans İmparatoru Hz. Muhammed'in (s.a.v) peygamber olduğuna kanaat getirmiş ancak halkının Hristiyanlığı terk etmeye karşı olduğunu belirterek İslam'ı kabule yanaşmamıştır.

---

56. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s.249-250.